

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Lubora Veselého a soudkyň JUDr. Markéty Čermínové a JUDr. Elišky Galiazzo v právní věci

žalobce: **František H.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Helenou Martiňákovou
sídlem Na Křivíně 1363/4, 140 00 Praha 4

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČ 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zadostiučinění za nemajetkovou újmu

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6. června 2019, č.
j. 27 C 36/2018 - 119,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích II. a III. **potvrzuje**.
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 900 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem nalézací soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobci úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 75 000 Kč od 28. 7. 2018 do 26. 9. 2018 (výrok I.), žalobu ohledně částky 357 000 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok II.) a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 41 265 Kč (výrok III.). Takto rozhodl o žalobě, již se žalobce domáhal náhrady imateriální újmy vzniklé mu v souvislosti s nezákonným trestním stíháním zahájeným usnesením o zahájení trestního stíhání ze dne 12. 8. 2013, které bylo zrušeno rozhodnutím městského státního zastupitelství ze dne 2. 8. 2017. Žalovaná nesporeovala, že u ní žalobce dne 28. 1. 2018 žalovaný nárok ve výši 432 000 Kč předběžně uplatnil. Za vydání nezákonného rozhodnutí se žalobci omluvila a dále mu přiznala finanční zadostiučinění ve výši 75 000 Kč. Navrhovala zamítnutí žaloby. Soud konstatoval, že před zahájením jednání ve věci podáním ze dne 31. 10. 2018 vzal žalobce žalobu ohledně částky 75 000 Kč zpět, neboť tuto částku žalovaná žalobci dne 26. 9. 2018, tj. po podání žaloby, zaplatila. Soud proto řízení v rozsahu zpětvzetí usnesením ze dne 14. 12. 2019, č. j. 27C 36/2018 - 47, dle § 96 odst. 1, 2 a 4 o. s. ř. zastavil. Předmětem řízení tak zůstal nárok na zadostiučinění ve výši 357 000 Kč a úrok z prodlení v zákonné výši.
2. Nalézací soud vyšel ze zjištěného skutkového stavu, že usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha IV, Služby kriminální policie a vyšetřování, 3. odd. hospodářské kriminality, č. j. ORIV-22451-112/TČ-2011-001493, ze dne 18. 4. 2012, bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro spáchání zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. c/ tr. zákoníku. Toto usnesení bylo žalobci doručeno dne 18. 4. 2012. Žalobcova stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta. Žalobce byl od 18. 4. 2012 do 12. 6. 2012 stíhán vazebně. Státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 4 usnesením ze dne 26. 6. 2013, č. j. 1ZT 167/2012 - 103, usnesení o zahájení trestního stíhání pro nezákonnost zrušil. K pokynu stejného státního zástupce bylo usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha IV, Služby kriminální policie a vyšetřování, 3. odd. hospodářské kriminality, č. j. ORIV-22451-312/TČ-2011-001493, ze dne 12. 8. 2013, opětovně zahájeno trestní stíhání žalobce pro spáchání zločinu krádeže podle § 205 odst. 1 a 4 tr. zákoníku, na kterém se úmyslně účastnil dle § 24 odst. 1 písm. c/ tr. zákoníku. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 19. 6. 2014, sp. zn. 2 T 184/2013, byl žalobce shledán vinným ze spáchání zločinu podvodu dle § 209 odst. 1, 4 písm. d/ tr. zákoníku a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců. K odvolání žalobce Městský soud v Praze usnesením ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 6 To 298/2014, rozsudek soudu I. stupně zrušil a vrátil věc státnímu zástupci k došetření. Dne 22. 9. 2016 podal ministr spravedlnosti stížnost pro porušení zákona, o které rozhodl Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 15. 3. 2017, č. j. 8 Tz 57/2016-38, tak, že mimo jiné zrušil usnesení státního zástupce o zamítnutí žalobcovy stížnosti a přikázal státnímu zástupci, aby věc v potřebném rozsahu projednal a rozhodl, neboť státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 4, který dal policejnímu orgánu pokyn k vypracování nového usnesení o zahájení trestního stíhání, je z rozhodování o stížnosti vyloučen. Městské státní zastupitelství v Praze usnesením ze dne 2. 8. 2017, č. j. KZT 1258/2014 - 37, poté zrušilo usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce č. j. ORIV-22451-312/TČ-2011-001493, ze dne 12. 8. 2013, a uložilo policejnímu orgánu ve věci znovu jednat a rozhodnout. Usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha IV, Služby kriminální policie a vyšetřování, 3. odd. hospodářské kriminality, č. j. KRPA-110741-173/TČ-2013-001493, ze dne 31. 10. 2017, byla trestní věc odložena, toto usnesení nabylo právní moci dne 20. 12. 2017. Žalobce trestní stíhání špatně snášel, musel se starat o přítelkyni, která byla z důvodu nepříznivého zdravotního stavu na jeho péči závislá. Řešil finanční problémy, obával se o budoucnost. Žalobce nárok u žalované předběžně uplatnil. Žalovaná poskytla žalobci na zadostiučinění nemajetkové újmy dne 26. 9. 2018 částku 75 000 Kč, dále ve stanovisku ze dne 24. 9. 2018 konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí a žalobci se omluvila. Takto zjištěný skutkový stav posoudil podle zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“), jehož konkrétní ustanovení citoval. Vyložil kritéria, jimiž se zabýval při

zvažování formy či výše zadostiučinění. Zdůraznil, že k tíži státu lze jako okolnosti, za kterých ke vzniku újmy došlo ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk, přičíst excesivní způsob jednání orgánů činných v trestním řízení, jež mohou mít za následek větší úkor později obžaloby zproštěné osoby. K takovým negativním projevům lze zařadit nevybíravé či urážlivé chování příslušníků vyšetřujícího policejního (popř. i soudního) orgánu ve vztahu k obviněné (obžalované) osobě (s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30Cdo 4280/2011). Konstatoval, že žalobce byl stíhán pro účastenství na zločinu krádeže dle § 205 odst. 1 a 4 tr. zákoníku a dle § 24 odst. 1 písm. c/ tr. zákoníku, za který mu hrozilo uložení trestu odnětí svobody ve výměře 2 roky až 8 let. Soud I. stupně žalobci nepravomocně uložil nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře 30 měsíců. Žalobce nebyl v rámci druhého trestního stíhání ve výkonu vazby. Jeho trestní stíhání nebylo medializováno. Povaha trestného činu, z něhož byl žalobce obviněn, je s přihlédnutím k vyšší trestní sazby spojena spíše s vyšší mírou společenské nebezpečnosti, avšak žalobce nebyl vystaven takovému odsudku společnosti, jako jsou vystaveny osoby stíhané pro násilnou trestnou činnost. Trestní stíhání žalobce bylo zahájeno 22. 8. 2013. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo pro nezákonnost zrušeno rozhodnutím městského státního zastupitelství z 2. 8. 2017. Trestní stíhání žalobce trvalo necelé 4 roky. Postup orgánů činných v trestním řízení nehodnotil jako účelový či jako excesivní a zdůraznil, že nelze ani uzavřít, že trestní stíhání žalobce bylo zahájeno zcela bezdůvodně. Naopak přihlédl ke skutečnosti, že soud I. stupně po provedeném dokazování shledal žalovaného vinným a uložil mu nepodmíněný trest svobody a že odvolací Městský soud v Praze rozsudek zrušil toliko pro procesní pochybení, avšak výslovně konstatoval, že v případě žalobce dospěl soud I. stupně ke správným skutkovým zjištěním a že stíhání žalobce pro skutek zjištěný soudem I. stupně je plně důvodné. Pokud nemajetková újma měla být dle žalobních tvrzení způsobena negativním dopadem trestního stíhání do osobního, rodinného a pracovního života žalobce, pak v řízení bylo prokázáno, že se žalobce trápil, byl ve stresu, trpěl nespavostí. Doléhaly na něj obavy o budoucnost, měl finanční problémy již z minulosti a musel se starat celodenně o přítelkyni, která coby osoba závislá na pomoci jiného pobírala do října 2013 dávku ve výši 8 000 Kč měsíčně. Soud zohlednil dobu trvání trestního stíhání, jakým trestem byl žalobce ohrožen, jakož i skutečnost, že trestní stíhání nevešlo v širší známost ani nebylo medializováno. Po zrušení usnesení o zahájení trestního stíhání byla trestní věc odložena. Při úvaze o vyšší finančního zadostiučinění však soud přihlédl ke skutečnosti, že žalobce měl na vzniku situace, pro kterou byl následně trestně stíhán, podíl. Městský soud v Praze totiž v usnesení ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 6 To 298/2014, výslovně uvedl, že v případě žalobce dospěl soud I. stupně ke správným skutkovým zjištěním a že stíhání žalobce pro skutek zjištěný soudem I. stupně je plně důvodné. Podíl poškozeného na vzniku situace, pro kterou došlo k trestnímu stíhání, je pak rozhodný nejen pro posouzení intenzity jeho nemajetkové újmy, ale i pro přiznání zadostiučinění (s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. 30 Cdo 3094/2014). S ohledem na závěry trestního soudu I. stupně i odvolacího soudu stran důvodnosti trestního stíhání žalobce pak soud uzavřel, že žalovanou poskytnuté zadostiučinění v podobě finanční částky 75 000 Kč, v podobě konstatování vydání nezákonného rozhodnutí a v podobě omluvy za nezákonné trestní stíhání jsou v tomto konkrétním případě satisfakcemi adekvátními nemajetkové újme vzniklé žalobci, a žalobu proto ohledně nároku na zaplacení finančního zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé nezákonným trestním stíháním ve výši 357 000 Kč včetně příslušenství zamítl. Soud srovnal daný případ s věcí vedenou u téhož soudu pod sp. zn. 22 C 120/2011, kdy rozsudkem odvolacího Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2013, č. j. 19 Co 437/2013 - 196, bylo žalobkyni, která byla přes 6 let stíhána nejprve pro trestný čin zatajení věci a po překvalifikaci skutku dále pro trestný čin podvodu dle § 250 odst. 1 a 4 trestního zákoníku, přisouzeno finanční zadostiučinění ve výši 50 000 Kč. Poškozená byla v tomto trestním stíhání ohrožena trestem odnětí svobody v trvání 5 až 12 let, v závěru byla obžaloby zproštěna, neboť soud uzavřel, že stíhaný skutek není trestným činem. V době trestního stíhání měla ztížené možnosti podnikání a bylo poškozeno její dobré jméno. Rozvrat manželství v důsledku trestního stíhání nebyl prokázán. Dovolání Nejvyšší soud usnesením ze dne 22. 10. 2014, č. j. 30 Cdo 1714/2014 - 214, odmítl. I pokud by soud přihlédl již

k prvnímu trestnímu stíhání žalobce a faktu, že byl stíhán vazebně, a shledal, že délka trestního stíhání je obdobná, avšak žalobce byl stíhán vazebně, je souzený případ rozdílný zejména v důvodnosti trestního stíhání, kterou konstatovaly oba trestní soudy a ke které soud při stanovení odpovídajícího zadostiučinění přihlédl. Za této situace - i s ohledem na provedené srovnání - nelze žalobci přiznat vyšší zadostiučinění, než mu již poskytla žalovaná. Soud přiznal žalobci úrok z prodlení z žalovanou uhrazené částky 75 000 Kč v zákonné výši dle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. od 28. 7. 2018, neboť žalovaná se dostala do prodlení uplynutím šesti měsíců od předběžného uplatnění nároku (§ 15 odst. 2 OdpŠk). Úrok soud přiznal do 26. 9. 2018, kdy došlo ze strany žalované k úhradě částky 75 000 Kč. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 3 o. s. ř.

3. Proti tomuto rozsudku podal do výroku II. včasné a přípustné odvolání žalobce. Nalézacímu soudu vytkl, že nepřihlédl k žalobcem tvrzeným skutečnostem a na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním, protože jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Nesprávné skutkové závěry nalézacího soudu žalobce spatřoval mimo jiné v hodnocení postupu orgánů činných v trestním řízení za nikoli účelový či excesivní. Zdůraznil, že postup trestních orgánů byl naopak zcela excesivní, nemající obdoby v běžné praxi trestních orgánů. K prvnímu zahájení trestního stíhání žalobce došlo dne 18. 4. 2012. Proti usnesení dle § 160 odst. 1 tr. ř. ze dne 18. 4. 2012 podal žalobce v zákonné lhůtě stížnost, v níž mimo jiné namítal nezákonnost tohoto rozhodnutí, stížnost byla dozorovým státním zástupcem JUDr. Žabou zamítnuta jako nedůvodná dne 14. 5. 2012, přičemž žalobce byl vzat do vazby, v níž se nacházel až do 12. 6. 2012. Dne 30. 5. 2013 bylo žalobci umožněno prostudování spisu po skončení vyšetřování. Následně dne 12. 8. 2013 bylo žalobci doručeno další usnesení o zahájení trestního stíhání, (jež je odpovědnostním titulem), a to pro skutek kvalifikovaný dle § 24 odst. 1 písm. c) k § 205 odst. 1, 4 tr. zák., proti němuž rovněž podal stížnost, v níž mimo jiné namítal, že ve věci bylo trestní stíhání již zahájeno usnesením ze dne 18. 4. 2012, o jehož zrušení nebyl žalobce informován. Stížnost byla též dozorovým státním zástupcem JUDr. Žabou dne 18. 9. 2013 zamítnuta. Teprve při dalším prostudování spisu po skončení v pořadí druhého vyšetřování dne 25. 9. 2013 žalobce ze spisového materiálu zjistil, že též dozorový státní zástupce první usnesení o zahájení trestního stíhání dne 26. 6. 2013 jako nezákonné zrušil dle § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. Ve věci byla podána obžaloba a žalobce byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 19. 6. 2014 nepravomocně odsouzen pro trestný čin, kvalifikovaný - oproti kvalifikaci v obžalobě - dle § 209 odst. 1, 4 písm. d) tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců. K odvolání žalobce byl dne 7. 10. 2014 Městským soudem v Praze tento rozsudek zrušen a věc byla vrácena státnímu zastupitelství k došetření. Protože dozorový státní zástupce JUDr. Žaba, který zamítl stížnost žalobce podanou proti druhému usnesení dle § 160 odst. 1 tr. ř., dal policejnímu orgánu pokyn k vydání tohoto usnesení o zahájení trestního stíhání, bylo jeho usnesení o zamítnutí stížnosti ze dne 18. 9. 2013 ke stížnosti pro porušení zákona Nejvyšším soudem dne 15. 3. 2017 zrušeno. Následně o stížnosti žalobce, podané proti druhému usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 12. 8. 2013, rozhodlo Městské státní zastupitelství v Praze dne 2. 8. 2017 tak, že napadené usnesení zrušilo a uložilo policejnímu orgánu ve věci znovu jednat a rozhodnout. Konečné rozhodnutí učinil policejní orgán dne 31. 10. 2017, když věc odložil, protože se nepodařilo zjistit informace, které by opravňovaly zahájení trestního stíhání proti konkrétní osobě. O existenci tohoto usnesení se právní zástupkyně žalobce dozvěděla až ze stanoviska žalované k uplatněnému nároku na nemajetkovou újmu v roce 2018. Z popsaného postupu trestních orgánů včetně časové chronologie je zcela zjevné, že se jedná o naprosto excesivní, běžné praxi se zcela vymykající případ, neboť celé trestní řízení bylo zatíženo nezákonnými rozhodnutími a průtahy. Tuto skutečnost však nalézací soud při stanovení finanční náhrady za zadostiučinění za nemajetkovou újmu žalobce jako aspekt zvýrazňující nepříznivý dopad nezákonného rozhodnutí do osobní sféry žalobce vůbec nezohlednil. Dále brojil proti závěru nalézacího soudu o tom, že žalobce měl na vzniku situace, pro kterou byl následně trestně stíhán, podíl, což v rozporu se zásadou presumpce nevinny dovodil ze

skutečnosti, že soud po podání obžaloby žalobce odsoudil k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců, a dále z odůvodnění rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2014, který tento rozsudek zrušil. Přestože žalobce nebyl pravomocně odsouzen, ale jeho trestní stíhání bylo ukončeno po 4 letech trvajícím druhém trestním stíháním zrušením usnesení o zahájení trestního stíhání, kdy následně došlo k odložení věci, nalézacímu soudu vytkl, že vyslovil názor o důvodnosti trestního stíhání žalobce, když vycházel z pouhých nepravomocných rozhodnutí, jež byla později anulována. Tuto skutečnost pak přičetl žalobci k tíži při určení výše finančního odškodnění. Zdůraznil, že nemohl nárok na zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu v souvislosti s prvním trestním stíháním úspěšně uplatnit, protože o zrušení prvního usnesení o zahájení trestního stíhání se dozvěděl až po doručení druhého usnesení o zahájení trestního stíhání, takže jeho nárok s ohledem na stále probíhající trestní stíhání byl presumován k neúspěchu a po pravomocném ukončení trestního stíhání a trestního řízení byl tento nárok z prvotního odpovědnostního titulu již promlčen. Nicméně bez ohledu na uvedenou skutečnost měl nalézací soud v rámci odškodnění zohlednit i všechny okolnosti vyplývající z prvního trestního stíhání, v němž byl po dobu 2 měsíců ve vazbě, v důsledku čehož se jeho družka pokusila o sebevraždu, přičemž nezbytnost péče o ni simultánně pokračovala i v průběhu druhého trestního stíhání, jež je v této věci předmětem řízení. Vytknul dále nalézacímu soudu, že pouze stručně konstatuje zásah nezákonného rozhodnutí do osobního, rodinného i pracovního života žalobce, stejně jako konstatuje výši trestu, jímž byl žalobce reálně ohrožen, v rozmezí 2 – 8 let, kdy obavu z budoucnosti a z nespravedlivého odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody umocnilo nepravomocné odsouzení k citelnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců. Vedle toho vešlo – sice zejména z důvodu výkonu vazby, v níž se žalobce v rámci kontinuálně pokračujícího trestního stíhání na jeho počátku ocitl po dobu 2 měsíců, v jeho okolí osobním i pracovním ve známost, že je trestně stíhán pro majetkovou trestnou činnost, což negativně ovlivnilo jeho pracovní zakázky. Rovněž nejistota budoucnosti negativně zasáhla do jeho podnikatelských a pracovních aktivit, protože si nemohl dovolit pracovat na větších zakázkách v oboru IT, ani si na úvěr pořídit potřebné vybavení, když neměl jistotu, že nepůjde do výkonu trestu a nebude schopen svým závazkům dostát. Tuto skutečnost však soud v napadeném rozsudku rovněž zcela ignoroval, přestože byla žalobcem opakovaně tvrzena, ani nezdůvodnil, z jakých důvodů ji při stanovení výše odškodnění nezohlednil. Vytkl v této souvislosti nalézacímu soudu, že rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 a 30 Cdo 4280/2011 na případ žalobce nesprávně aplikoval. Poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90, a ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001. Konstatoval, že v případě podaného dovolání bylo poškozenému, který byl v rámci 2 let a 3 měsíců trvajícím trestním stíháním, v němž byl ohrožen uložením trestu v rámci trestní sazby do 3 let, přiznáno ze strany Ministerstva spravedlnosti odškodnění ve výši 15 000 Kč za každý rok, kterým byl poškozený v rámci možného trestu ohrožen, soud však pravomocně rozhodl a náhradě škody ve výši 105 000 Kč, přičemž i tato částka byla dovolacím soudem shledána jako nepřiměřeně nízká. Daný případ se sice týkal veřejně známé osoby a případ byl medializován, nicméně v porovnání v případě žalobce, jehož trestní stíhání celkově trvalo 5,5 roku (v rámci odpovědnostního titulu 4 roky), byl ohrožen trestem v rozmezí 2 – 8 let, přičemž byl vzat do vazby, kde musel setrvat 2 měsíce, a následně nepravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 30 měsíců, kdy kromě zcela excesivního postupu trestních orgánů v rámci trestního řízení došlo k výraznému negativnímu zásahu do osobní i rodinné sféry žalobce, jež vedle fatálního zranění jeho družky, s níž pečoval o její děti a plánoval založení rodiny, které mělo bezprostřední souvislost s trestním stíháním žalobce a o kterou následně několik let pečoval, vedle čehož procházel výraznými obtížemi pracovními, to vše bylo umocňováno nepřiměřeně dlouhým trváním trestního stíhání a nejistotou z budoucnosti, až došlo k rozpadu partnerského svazku – to vše jsou okolnosti, které měly být při stanovení výše odškodnění zohledněny, a to výrazně nad rámec odškodnění uváděného v citovaném rozhodnutí, na něž soud odkázal. Poukázal rovněž na celkový postup trestních orgánů, zejména státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 4 ve věci 1 ZT 167/2012, které vykazuje znaky absolutní svévole a nezákonnosti, jež vyústila

ve způsobení nemajetkové újmy žalobci v nadstandardní míře. Zdůraznil dále, že v jeho případě byla vydána minimálně 4 nezákonná rozhodnutí (2x usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o zamítnutí stížnosti proti usnesení dle § 160 odst. 1 tr. ř. vyloučeným orgánem a usnesení o vzetí žalobce do vazby), přičemž v případě dodržení zásady spravedlivého procesu a soustředěného, dostatečně zodpovědného postupu trestních orgánů, by k odložení věci dle §159a odst. 5 tr. ř. došlo bez zásahu státu do nemajetkových práv žalobce, nedošlo by k tragické události jeho družky Pavlínky F. – byť za toto její zkratovitě jednání stát objektivně odpovídnost nenese, nelze tuto událost ignorovat, protože bez nezákonných rozhodnutí státu by k ní nikdy nedošlo, nedošlo by k rozpadu partnerského svazku žalobce a s největší pravděpodobností by došlo k udržení rodiny žalobce s Pavlínou F., jejími dětmi z předchozího vztahu a k pořízení společného potomka. Z hlediska kritérií, která mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy, došlo nejen k jejich plnému naplnění ve všech směrech, nezákonně vedené trestní stíhání mělo zásadní a výrazný dopad do osobního, rodinného i pracovního života žalobce. Z uvedeného dovozoval, že je namístě přiznat zadostiučinění za nemajetkovou újmu v jím požadované výši. Odvolacímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek v zamítavé části změnil tak, že žalobě plně vyhoví.

4. K podanému odvolání se vyjádřila žalovaná. Zdůraznila, že nalézací soud neposuzoval sám důvody, pro které došlo k odložení trestní věci, a neposuzoval vinu žalobce, avšak správně přihlédl k okolnostem provázejícím zahájení a pokračování jeho trestního stíhání. Dále konstatovala, že žalobce své tvrzené psychické obtíže nikterak nekonkretizoval. V průběhu trestního stíhání měl čistý trestní rejstřík, takže nic mu nebránilo podnikat nadále ve stejném oboru. Jeho trestní stíhání nebylo nikterak medializováno, a pokud sám žalobce uvedl, že lidé v jeho okolí se o jeho trestním stíhání dozvěděli zřejmě od jeho rodičů, tak tato skutečnost nemůže jít k tíži žalované. Stejně tak nelze shledat příčinnou souvislost s tím, že v průběhu trestního stíhání byly nezletilé děti jeho partnerky svěřeny do péče jejich biologického otce. Dovožovala, že jí poskytnuté odškodnění ve výši 75 000 Kč a omluva jsou dostatečným zadostiučiněním, a odvolacímu soudu navrhla, aby napadený rozsudek potvrdil.
5. Odvolací soud přezkoumal v mezích odvolání napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a to podle ust. § 212, § 212a odst. 1, 2, 3 a 5 o. s. ř. Poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
6. Nalézací soud provedl dokazování v potřebném rozsahu, z provedených důkazů vyvodil odpovídající skutková zjištění, která následně přiléhavě posoudil i po stránce právní, od jeho právního posouzení se odvolací soud odchyluje toliko v jednom závěru, jak bude rozebráno níže.
7. Existence nezákonného rozhodnutí je ve zde souzené věci zřejmá. Nicméně je nutno na tomto místě zdůraznit, že je to žalobce, kdo je dominus litis, tedy pán sporu, a v této pozici sám ze své vůle vymezuje předmět řízení. Žalobce zcela jednoznačně uplatnil své nároky odvíjející se od usnesení Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha IV, Služby kriminální policie a vyšetřování, 3. odd. hospodářské kriminality, č. j. ORIV-22451-312/TČ-2011-001493, ze dne 12. 8. 2013, jímž bylo proti němu zahájeno trestní stíhání. Pouze újma vniklá v souvislosti s tímto rozhodnutím a potažmo na jeho základě vedeným nezákonným trestním stíháním je tedy předmětem tohoto řízení. Jsou tak obsolentní jakékoli skutečnosti, ke kterým nedošlo v uvedené souvislosti, zejména tedy vazební stíhání žalobce, neboť v souvislosti s předmětným rozhodnutím žalobce vazebně stíhán nebyl, stejně jako pokus o sebevraždu jeho partnerky, ke kterému došlo 27. 4. 2012, tedy ještě před vydáním namítaného rozhodnutí, a následná péče žalobce o ni. Tyto skutečnosti nikterak nemohly zvýšit újmu žalobce způsobenou mu nezákonným předmětným rozhodnutím, a přihlížet k nim nelze. Trestní stíhání žalobce trvalo 4 roky, nikoli 5,5 roku, jak se snaží žalobce dovozovat přičtením doby svého předcházejícího trestního stíhání. Žalovaná odpovídá pouze za škodu, která žalobci vznikla ze zde namítaného nezákonného rozhodnutí.

Nalézací soud rovněž správně zjistil skutkový stav ohledně dopadů trestního stíhání na žalobce a do jeho poměrů a zcela správně a přiléhavě provedl i komparaci zde souzené věci s analogickou kauzou projednávanou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 19 Co 437/2013.

8. Jediný právní závěr, s nímž se odvolací soud odchyluje od soudu nalézacího, je, že nalézací soud nesprávně dovodil podíl žalobce na trestním stíhání z odůvodněním usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 6 To 298/2014, pokud tam bylo uvedeno, že stíhání obžalovaného pro skutek zjištěný soudem I. stupně je plně důvodné. Taková úvaha by byla namísto pouze v případě, že takto by bylo odůvodněno konečné rozhodnutí, tedy rozhodnutí, jímž by zároveň bylo (ať už z jakýchkoli důvodů) trestní stíhání žalobce ukončeno, aniž by byl odsouzen. Ve zde souzené věci je však konečným rozhodnutím až usnesení Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha IV, Služby kriminální policie a vyšetřování, 3. odd. hospodářské kriminality, č. j. KRPA-110741-173/TČ-2013-001493, ze dne 31. 10. 2017, jímž byla trestní věc odložena, a z jehož odůvodnění nelze seznat jakýkoli podíl žalobce na trestním stíhání. Z uvedeného důvodu tedy není dán důvod pro jakékoli krácení odškodnění, kterého se má žalobci dostat. Byť by i bylo shledáno, že žalobce se případně dopustil jednání rozporného s obecně vnímanými dobrými mravy, je zřejmé, že za takové jednání neměl být trestně stíhán, a pokud byl, jedná se o pochybení na straně státu. Uvedený nesprávný právní závěr nalézacího soudu však neměl dopad do správnosti samotného rozhodnutí ve věci.
9. Ostatní závěry nalézacího soudu jsou již zcela správné. Argumentace žalobce týkající se srovnání s jinými případy případná není, neboť věc projednávaná Nejvyšším soudem pod sp. zn. 25 Cdo 1487/2001 se týkala náhrady materiální škody, o kterou se nejedná ve zde souzené věci. Naopak nalézací soud zcela správně tuto věc komparoval se věcí projednávanou Městským soudem v Praze pod sp. zn. 19 Co 437/2013, v níž trestní řízení trvalo 7 let (tedy mnohem déle, než ve zde souzené věci), tam poškozená měla ztíženou možnost podnikání s ohledem na vnímání své osoby v cizojazyčné komunitě a nevyšlo najevo, že by trestní stíhání proti poškozené bylo zahájeno bezdůvodně, žalobkyni hrozil trest odnětí svobody trvání 5 až 12 let, avšak nebyla ani nepravomocně odsouzena. Odvolací soud shledal jako přiměřenou částku odškodnění imateriální újmy 50 000 Kč. Dovolání bylo usnesením Nejvyššího soudu č. j. 30 Cdo 1714/2014 - 214 odmítnuto. Dále odvolací soud komparoval zde souzenou věc s věcí souzenou tímž senátem pod sp. zn. 11 Co 260/2019 a shodnou věcí (spoluobžalovaného v téže věci pro stejný trestný čin) pod sp. zn. 11 Co 314/2019. V obou zmíněných kauzách trestní stíhání trvalo celkem 1,5 roku, obžalovaným hrozilo 1 - 5 let odnětí svobody, poškození byli nepravomocně odsouzeni k trestům odnětí svobody s podmíněným odkladem, kauza byla medializovaná, avšak bez uvedení konkrétních jmen obžalovaných. V obou případech bylo poškozeným přiznáno odškodnění ve výši 10 000 Kč, tedy značně nižší, než se dostalo zde žalobci dobrovolným plněním státu.
10. Argumentace žalobce ohledně toho, že jeho trestní stíhání vešlo ve známost v jeho okolí, důvodná není, neboť to nebyl stát, kdo ono vejítí ve známost způsobil, tudíž toto nemůže být kladeno k tíži žalované, která sama tento stav nezpůsobila. Úvahy žalobce o tom, že mu nezákonné stíhání ztížilo hledání nového zaměstnání, pak zůstaly toliko v hypotetické rovině, neboť žalobce měl „čistý“ trestní rejstřík a jeho tvrzení o tom, že potencionální zaměstnavatelé žádali rovněž čestné prohlášení o tom, že proti němu neprobíhá trestní stíhání, není nijak osvědčeno. Pokud žalobce tvrdil, že jeho vztah se rozpadl v důsledku neúměrné psychické zátěže spojené s trestním stíháním, pak nelze než odkázat na skutkové zjištění nalézacího soudu o tom, že žalobce sám odmítl brát indikované medikamenty a dále se neléčil. Nelze tedy shledat příčinnou souvislost s ukončením jeho partnerského vztahu a trestním stíháním, když žalobce nedbal rad svého ošetřujícího lékaře a neužíval léky ke zlepšení svého psychického stavu.

11. Důvodná pak není ani námitka žalobce, že při porovnání s jinými kauzami při přepočtu výše zadostiučinění v penězích mu byla za každý měsíc trestního stíhání přiznána pouze minimální částka. Nutno zdůraznit, že ve zde souzené věci není žalobce odškodňován za nepřiměřeně dlouho trvající trestní řízení, kde je možné odškodnit každý měsíc trvání takového řízení, jinak řečeno možno uvažovat o výši odškodnění za každý měsíc řízení. V případě odškodnění za nezákonné trestní stíhání však taková úvaha nemá místo, neboť výši odškodnění nelze pouze samotnou délkou řízení poměřovat, když poškozený je odškodňován jednou částkou za psychickou újmu vyvolanou nezákonným trestním stíháním a délka tohoto stíhání je pouze jedním z posuzovaných faktorů.
12. Stejně tak není důvodná námitka žalobce o tom, že postup orgánů státní moci byl proti němu výrazně excesivní. Nic takového z provedených důkazů nevyplynulo, státní orgány postupovaly proti žalobci v rámci svých pravomocí, žádný konkrétní zlý úmysl poškodit žalobce neexistoval, stejně jako jiné abusivní jednání státu.
13. Odvolací soud po zhodnocení všech rozhodujících skutečností následně dospěl k závěru, že odškodnění újmy, která žalobci v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí vznikla, a to i za situace, kdy mu nelze přičíst podíl zavinění na trestním stíhání, by odpovídala částka 50 000 Kč. Jelikož žalobci byla ze strany žalované poskytnuta částka 75 000 Kč, bylo mu zaplaceno více, než by mu bylo přiznáno soudním rozhodnutím, a žaloba ohledně vícežalované částky a jejího příslušenství tak nebyla po právu. Proto odvolací soud rozsudek nalézacího soudu v napadeném výroku, jakož i v akcesoricky navazujícím výroku o nákladech řízení, potvrdil za použití ust. § 219 o. s. ř. jako věcně správný.
14. Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn plným úspěchem žalované v odvolacím řízení. Bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 v návaznosti na ust. § 142 odst. 1 a § 151 odst. 3 o. s. ř., když výše paušální náhrady je určena prováděcím předpisem, vyhláškou č. 254/2015 Sb. K námitce žalobce o tom, že žalované nenáleží náhrada za úkon příprava k jednání, pak odvolací soud odkazuje na ust. § 1 odst. 3 písm. b/ vyhlášky č. 254/2015 Sb. a zdůrazňuje, že na rozdíl od advokáta má nezastoupený účastník na náhradu za tento úkon nárok. Žalované tedy ve smyslu shora uvedeného náleží paušální náhrada za celkem tři úkony (písemné vyjádření k odvolání, příprava na jednání odvolacího soudu a účast u jednání odvolacího soudu) po 300 Kč, celkem tedy 900 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání, pouze pokud toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 29. ledna 2020

Mgr. Lubor Veselý, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Záhrubská

